Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 178. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 22-го ВЕРЕСНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 22, 1981 No. 178. VOL. LXXXVIII

Українці взяли участь у відзначенні американського діяча

Стоять (зліва): д-р В. Вереш, Дж. Фишер, інж. Ю. Гончаренко, д-р В. Душник, П. Голіят, Дж. Фишер, М. Пресcі, Ч. Вайлі, М. Душник і І. Різник.
(Фото: Р. Голіят)

Ню Йорк, Н. Й. — Шістнадцять українців з метрополітальної округи Ню Йорку взяли участь в бенкеті на честь Джана Фишера, президента Американської Ради Безпеки (Амерікен Секюріті Кавнсіл) та екзекутивного голови Коаліції для миру через силу (Коаліішин фор Піс тру Стрейнт), як також провідного члена різних американських патріотичних організацій. Ці організації ведуть крайові кампанії за зміцнення ФБІ, Сі-Ай-Ей, а також Департаменту оборони і є проти політики угодовства супроти Совєтського Союзу і його комуністичних сателітів. Ця Коаліція нараховує тепер 271 члена Конгресу, 120 крайових організацій та 2,544 американських адміралів і генералів.

Господарем бенкету, що відбувся у вівторок, 15-го вересня ц.р., в нюйоркській „Арморі" (Парк евеню і 67-ма вулиця), був Чарлз Вайлі, голова Крайового комітету для відповідального патріотизму.

Спеціяльні грамоти відзначення Фишерові представили ген. Дж. Мілнор Робертс, екзекутивний директор Асоціяції резервових старшин, і полк. Фелпс Джовнс, директор Ветеранів Чужинецьких війн.

Спеціяльні привітальні телеграми надіслали президент Реґен, віцепрезидент Буш і численні американські законодавці та світочі журналістичного і громадсько-суспільного світу.

Д. Фишер був бойовим летуном під час Другої світової війни з 15-ою американською летунською групою на Середземному морі.

В українській групі були: д-р Володимир і Марія Душники, яких тостмайстер представив, як відданих патріотів, Мері Пресcі, д-р Роман Голіят, інж. Юрій Гончаренко, д-р Василь Вереш, Іван Різник і Петро Голіят. В українську групу з Ню Джерзі ввійшли: д-р Мирослав Бих, Іван Хомко, Франко Мартін, Богдан Гойнич, Константин Ваньо, Осип Головацький і Богданна Качала.

Академія св. Василія Великого почала навчання

Філядельфія, Па. — В неділю, 13-го вересня, в Академії св. Василія Великого торжественно відбувся початок ювілейного року щорічним привітанням нових учениць та їхніх батьків до шкільної громади. Програма почалася в шкільній авдиторії, де о. Ричард Семинак в асисті о. Джеймса Т. Мельника та диякона Джонатана Морс відправив Службу Божу.

Після Літургії святкування продовжувалося в гарно прибраній долішній залі. Батьківський клюб частував членів адміністрації, учениць, родичів та учителів смачним і різноманітним буфетом. Успішне відкриття шкільного року відзначилося присутністю багатьох учасників, які з приємністю зібралися на цій першій з багатьох заплянованих імпрез в році.

Нові учениці дев'ятої кляси, хоч офіційно стали частиною шкільної громади, почали регулярні кляси у вівторок, 15-го вересня. Вищі кляси вже тиждень працюють у звичайний спосіб, а їхні молодші ровесниці користають з короткого курсу під зарядом Educational Tutoring Center. Ця установа, що має свій головний осередок в Cornwells Heights приготовляє молодих учнів до майбутніх завдань та облегшує їм перехід до середньої школи.

АМЕРИКАНСЬКІ ВИДАВЦІ ВШАНУВАЛИ УВ'ЯЗНЕНИХ І ЕКЗИЛЬНИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Ню Йорк (УІС „Смолоскип"). — В понеділок, 14-го вересня 1981 року, Асоціяція Американських Видавців і Фундація Свобідної Думки влаштували в приміщенні Центральної бібліотеки в Ню Йорку „Третій Московський Ярмарок Книжки в Екзилі". В програму ярмарку входила виставка книжок і прийняття. Поіменно на цьому Вечорі вшановано 18 авторів в екзилі, серед яких був також український ген. Петро Григоренко, а серед восьми авторів „ін абсенція" було чотири українці — Олесь Бердник, В'ячеслав Чорновіл, Микола Руденко і Василь Стус. Крім них були вшановані такі відомі письменники і автори з СССР — В. Аксьонов, Й. Бродський, В. Буковський, Л. Копелев, Н. Коржавін, П. Літвінов, А. Синявський, Т. Венцлова (литовець), В. Войнович, А. Марченко, В. Некіпелов, А. Подрабінек, А. Сахаров й інші.

Господарями Вечора були М. Левін — голова Американської Асоціяції Видавців; Т. Гупс — президент цієї ж асоціяції; Дж. Макр — керівник Міжнародного Комітету за Свободу Публікувати; А. Гофман — віцепрезидент видавництва Дабелдей; Р. Бернстін — голова Фундації Вільної Думки, голова і президент видавництва Рендом Гавз; Л. Гюз — президент компанії В. Морров; В. Нольтон — голова видавництва Гарпер і Роу, та К. Проффер - представник видавництва Ардіс.

На Вечорі, в якому взяло участь кількасот осіб — письменників, авторів, видавців, журналістів і запрошених гостей, була чисельно заступлена українська група. З українців були присутні: ген. П. Григоренко з дружиною Зінаїдою і сином Андрієм, і Н. Світлична — з новоприбулих, а також професор Г. Костюк, д-р О. Тарнавський, ред. У. Старосольська (Об'єднання Українських Письменників „Слово"), О. Зінкевич, А. Фединський (В-во „Смолоскип"); Р. Купчинський (В-во Пролог); Л. Дражевська (український відділ радіо „Свобода"); О. Чмух (український відділ „Голосу Америки"), адвокат М. Смородський, М. Царинник і А. Каратницький.

Перед входом на залю прийняття була влаштована виставка екзильних авторів, а також творів авторів у СССР, які перебувають в ув'язненні, на засланні або репресовані. З українських авторів були виставлені твори ген. П. Григоренка, Л. Плюща, М. Осадчого, М. Руденка, В. Стуса, І. Калинця, І. Світличного, В. Чорновола, Ю. Бадзя. На окремому столику поруч з іншими матеріялами був часопис „Смолоскип" і каталог „Український самвидав".

На прийнятті промовляли американці — Т. Гупс, Р. Бернстін і М. Кемпелмен (голова Американської делегації на Гельсінкську конференцію в Мадриді), російські екзильні письменники — Л. Копелєв, В. Аксьонов і В. Войнович та пасербиця А. Сахарова Т. Янкелевич.

З усіх промовців лише Лев Копелєв (уродженець України) і Марк Кемпелмен (діди чи прадіди якого походять з Буковини) виявились досконалими знавцями національних проблем в СССР, вживаючи правильну термінологію і виявляючи дуже докладне розуміння літератури народів Совєтського Союзу.

Л. Копелєв виразно підкреслив, що не всі письменники, які перебувають в СССР чи які опинилися в екзилі, є російськими письменниками. Він єдиний у своєму виступі згадав українських поетів М. Руденка, В. Стуса й І. Світличного. Він говорив, що в СССР залишилося ще багато „чесних і обдарованих письменників, мистців, істориків і вчених, які ще й дальше видають свої твори офіційно в Совєтському Союзі... Я знаю багато таких, — говорив він, — російських, грузинських, українських, естонських, молдавських, киргизьких авторів, але я не буду називати їх імен, щоб моя похвала не пошкодила їм".

Дальше він говорив: „В деспотичній і тоталітарній державі справжня національна культура може розвиватися лише незалежно від держави і правлячої ідеології, заховавшись або ставлячи відкритий спротив державній силі... Справа взаємин між державою і культурою відноситься не лише до письменників. Вона відноситься також і до читача. І ось це тому я не можу погодитися з думкою, щоб урізати всі культурні зносини з Совєтським Союзом. Не карайте читачів у СССР за

(Продовження на стор. 3-ій)

Заговорили про жахливі відносини у китайських в'язницях

Пекін, КНР. — Пресове агентство Ройтерса інформує, що китайський дисидент Лію Квінг зумів передати з в'язниці на волю цілий ряд документів і свідчень, які говорять про жахливі відносини і терор у в'язницях і концентраційних таборах Китайської Народної Республіки.

На 196-ох сторінках писаного від руки матеріялу Квінг атакує і обвинувачує пекінських лідерів і теперішню політичну систему в Китаї і домагається втручання міжнародних чинників у цю справу. Документ починається з того, що Квінг розповідає про свій арешт на переломі 1978-79 року і про побиття його китайськими поліцистами до такої міри, що він втрачав притомність, а його тіло набувало темносинього кольору. Потім його змусили носити тяжку прикріплену до ноги і руки кулю і запроторили на п'ять місяців до карцеру, а вкінці перевезли до концтабору, розташованого у провінції Шанксі.

У конфлікт зі законом Лію Квінг попав тоді, коли він намагався продати транскрипт книжки відомого китайського дисидента Вея Джінгсенга, якого потім китайська влада запроторила на 15 років до концтабору. В документі також говориться, що багато в'язнів у китайських в'язницях і концтаборах сидять без засуду, а це, на думку китайського дисидента, противиться усім законам і конституції КНР. Документ висловлює також жаль до тих китайців які, настрашившись режимного тиску, промовчують ті страшні факти і, як це висловився Квінг, „замикають одне око, щоб потім загубити друге". Такою тактикою не можна осягнути жадної перемоги і добитися полегш, — каже згаданий дисидент. Він також заперечує право Китаю виступати з критикою інших держав за переслідування політичних дисидентів, бо такого права на його думку, пекінські лідери не мають, коли вони самі переслідують людей за іншу думку чи погляд.

Свого часу Лію Квінг редагував журнал, у якому поміщував статті з критикою теперішньої системи в Китаї і вимогою демократизації життя. Він піддав також гострій критиці тих китайських лідерів, включно з Мао Зедонгом, які допустили в Китаї до так званої „культурної революції" і винищення такої кількости її в чому невинних людей.

УРЯД ПОЛЬЩІ ПЛЯНУЄ „НАДЗВИЧАЙНІ ЗАХОДИ"

Варшава, Польща. — На протязі чотирьох днів кабінет прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського засідав два рази, намагаючись знайти якусь розв'язку польського питання.

Політичні спостерігачі кажуть, що Польща знаходиться під дуже сильним тиском Совєтського Союзу і його сателітів, які ведуть вже від кількох днів, а зглядно від закінчення першої фази з'їзду вільної профспілки „Солідарність", посилену кампанію проти „деструктивних елементів, контрреволюціонерів, опозиційних до соціялізму сил" тощо.

Польське пресове агентство ПАП повідомило, що урядові чинники приготовляють якусь дуже рішучу протиакцію, але в інформації нічого не сказано чи акція мала б бути пов'язана з військовими операціями і як її уряд буде проводити. В нарадах брали участь також воєвідські голови компартії.

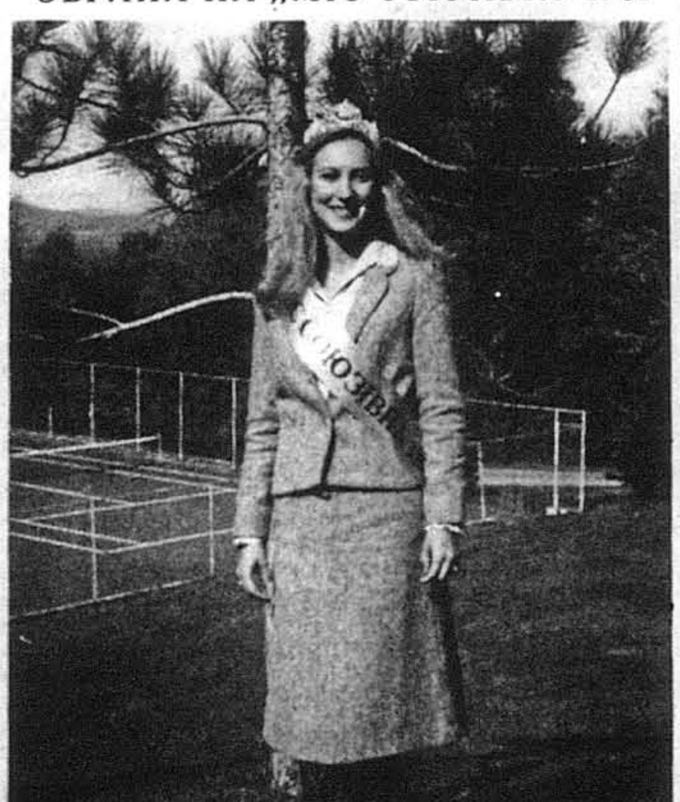
Поінформовані особи кажуть, що уряд правдоподібно приготовляється до проголошення виїмкового стану в країні, бо наступило не тільки політичне напруження між вільною профспілкою і її прихильниками та урядом і компартією, але також значно погіршилась господарська ситуація, а брак харчів відчувається на кожному кроці. У ситуації проголошеного виїмкового срану уряд матиме змогу видавати такі накази, які у нормальних умовинах є протиконституційні і вживатиме військову силу, якщо зайде потреба. Крім того уряд матиме право поставити кожного запідозреного в „антидержавній діяльності" під суд.

Польські засоби масової інформації також збільшили атаку на „Солідарність", а телебачення ввесь час показує інтерв'ю з тими військовиками, які критикують вільну профспілку і обвинувачують її за створення нестерпної економічної ситуації. Уряд також перестерігає польських громадян перед веденням антисовєтської діяльности, проти чого дуже протестує Москва вже від кількох днів, погрожуючи санкціями, якщо такі акції не припиняться. Як і раніше, уряд і компартія закидають „Солідарності" „політиканство" і „бажання перебрати політичну контролю в країні".

„Ми бачимо дві можливості, — заявили лідери вільної профспілки, — уряд хоче знищити „Солідарність", або хоче увійти з нею в конфронтацію". Обидва заходи є дуже небезпечні.

Польська Римо-Католицька Церква у цьому змаганні стала по стороні профспілки і це є знак, що нарід у 90 відсотків католицького віросповідання, також підтримує „Солідарність" у боротьбі з компартією з одної сторони і Москвою та її сателітами з другої.

ЛІДА ФЕЩЕНКО-ЧОПІВСЬКА ОБРАНА НА „МІС СОЮЗІВКУ 1982"

Ліда Фещенко-Чопівська

Союзівка. — Різноманітні імпрези відбулися тут минулого кінця тижня в рамках традиційного Дня УНСоюзу з участю великої кількости союзовців і гостей, які приглядалися виборові „Міс Союзівки" і її двох дружок після суботнього концерту, а потім танцювали до пізньої ночі на забаві. В неділю всі були присутніми на урочистості поновної присвяти і посвячення пам'ятника основоположникові УНСоюзу і часопису „Свобода", о. Григорієві Грушці, та на тенісових змаганнях.

„Міс Союзівкою" вибрано Ліду Фещенко-Чопівську, 20-річну красуню з Зайон, Ілиной, а її першою і другою дружками названо Христину Тимків з Парми, Огайо і Богданну Сосяк, з Елізабет, Н. Дж. Вибір переведо тричленне жюрі в складі: Андрій Добрянський, голова, Надія Матківська і Андрій Кейбіда.

У неділю, 20-го, після Служби Божої в церквах Союзівки, де були присутні численні союзовці, — цілий автобус прибув, наприклад, з самого Дітройту, — відбулося урочисте посвячення й поновне присвячення пам'ятника піонерові українських поселенців у ЗСА, о. Г. Грушці.

У 13-му з черги запрошеневому турнірі 16-ох чоловіків і 8-ох сеньйорів переможцями вийшли д-р Зенон Матківський і Олександер Оленець.

Подробиці про перебіг цього Дня УНСоюзу — в наступних числах „Свободи".

ВЕЛИКОЇ СИЛИ РОЗРИВНА БОМБА, ЗАЛИШЕНА в авті запаркованому біля центру лівої Палестинської Визвольної Організації у південному Ливані, вбила 23 особи і поранила декілька інших, в більшості цивільних осіб. Права фракція тієї терористичної організації взяла на себе вину за підкладення бомби.

ПОЯВИЛАСЯ КАСАЦІЙНА СКАРГА В. ЧОРНОВОЛА

Ню Йорк, Н. Й. (Пресова служба ЗП УГВР). — Недавно на Заході з'явилася касаційна скарга українського політичного в'язня В'ячеслава Чорновола.

Скаргу, яка має 88 сторінок машинопису, написано 10-го грудня 1980 року (Міжнародний день прав людини).

У своїй скарзі Чорновіл подає подробиці слідства й суду над ним, доводить, що КҐБ спрепарувало справу „спроби зґвалтування", за яку його заарештували й засудили 6-го червня 1980 року в Якутії на п'ять років таборів (статті 15, 117, ч. 1 КК РСФСР).

Свою скаргу Чорновіл заадресував до Верховного суду Якутської АССР. У постскриптумі до скарги Чорновіл пише, що 24-го червня 1980 року судова колегія в кримінальних справах Верховного суду Якутської АССР перевірила вирок Мирнинського міського суду (інстанції, яка засудила Чорновола) і залишила первісний вирок.

У своєму коментарі Чорновіл пише, що це засідання відбулося без участи адвоката і підсудного і що йому стали відомі нові факти про порушення закону під час арешту й слідства, в тому числі факт, що коли Чорновола заарештовано, прокуратура не повідомила про це його родину, як передбачає закон. Чорновіл згадує, що на всі запити дружини про його долю відповіді були фальшиві.

Автор згадує, що до Якутії приїхав співробітник Львівського КҐБ і під час суду постійно перебував у школі напроти суду. Там до нього приводили деяких „свідків" на „розмови".

Повний текст скарги В'ячеслава Чорновола буде надрукований в журналі „Сучасність".

У світі

ЗАПЛЯНОВАНА ПРОДАЖА АМЕРИКОЮ модерних розвідних літаків для Савдійської Арабії викликала справжню бурю в обидвох палатах Конгресу, а також гостру реакцію обидвох заінтересованих держав — Ізраїля і Савдійської Арабії. Тоді, коли противники продажі в палаті Репрезентантів і Сенаті відгрожуються, що вони, маючи потрібне число голосів заблокують продаж літаків, то з другої сторони уряд Савдійської Арабії, на приязні якого дуже залежить президентові Роналдові Реґенові, гостро зареагував на неґативні заходи Сенату, кажучи, що у випадку відмови Савдійська Арабія купуватиме зброю в інших державах. Речники Адміністрації звертають увагу сенаторам, що їхньою неґативною поставою вони можуть дуже пошкодити співпраці Америки з Савдійською Арабією і сильно вдарити по престижі Уряду ЗСА. За кулісами цієї справи, кажуть деякі політичні спостерігачі, стоїть Ізраїль, який вважає, що продажа літаків арабам значно підірве оборону Ізраїля.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ СОВЄТСЬКОГО Союзу і його вірних сателітів не припиняють пропагандивної кампанії проти польської вільної профспілки „Солідарність" і її лідерів. В кінці минулого тижня совєтський амбасадор у Варшаві Борис І. Арістов, зустрінувшись з першим секретарем ПОРП Станіславом Канею і прем'єр-міністром Войцехом Ярузельським, вимагав від польського уряду рішучих протизаходів для припинення антисовєтської пропаганди, яку, на думку Москви, ведуть в першу чергу профспілкові діячі. Москва уважає, що ситуація в Польщі набрала дуже небезпечних форм і що в такій ситуації може бути загрожена совєтсько-польська співпраця.

ГАЗЕТА „ПРАВДА", ОРГАН ЦК КПСС, опублікувала у числі з 15-го вересня інформацію пресового агентства ТАСС, у якому говориться, що уряд Совєтського Союзу є готовий вести переговори про зменшення ракет середнього засягу в рамках совєтсько-американських розброєнних переговорів. Західні дипломати, акредитовані в Москві заявляють однак, що одна новинка у цій справі ще не віщує зміни совєтської настанови до справи роззброєння. „Правда" пише, що СССР може заперестати інсталяцію своїх ракет типу СС-20 в сателітних країнах, в західних областях України, Білорусі, тощо, якщо З'єднані Стейти Америки погодяться на переговори і на таке ж скорочення своїх ракет, які в майбутньому мали б бути розміщені в Західній Европі. „Ми є готові, — говориться у совєтській інформації, — навіть завтра засісти до переговорів з американцями і розмовляти на тему зменшення цієї зброї". Деякі політичні спостерігачі кажуть, що інформація в „Правді" є передвісником заповідженних розмов міністра закордонних справ Андрея Громика з державним секретарем ЗСА Александром Гейгом при кінці вересня.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР канадського уряду Еліот Трудо і президент Мехіко Хозе Льопес Портільйо відбули в кінці минулого тижня довшу розмову в Гренд Рапідс, Мичиґен, з нагоди відкриття і посвячення бібліотеки імені колишнього президента Джеральда Форда. Під час розмов було порушено багато міжнародних і міжамериканських справ та питання затіснення співпраці між трьома країнами. Як відомо між ЗСА і Мехіко співпраця в останньому часі дуже поліпшилась, а також збільшилась торговельна виміна, яка є дуже корисною для обидвох країн, бо Мехіко отримає від ЗСА потрібні сирівці і готові матеріяли та машинерію за потрібну для Америки нафтову ропу. Також Канада заціkавлена поширенням торгівлі із З'єднаними Стейтами Америки.

ВИГЛЯДИ НА ЗБІЛЬШЕННЯ ОБОРОННИХ бюджетів держав Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) є дуже малі, — заявив ген. Бернард В. Роджерс, головнокомандувач військами НАТО в Европі. Ген. Роджерс дивиться однак дуже оптимістично на оборонні спроможности Західньої Европи і каже, що члени НАТО напевно погодяться на заінсталювання американських ракет середнього засягу „Першінґ-2" на їхніх територіях, бо іншого виходу в них не буде в обличчі заінсталювання подібних ракет Совєтським Союзом в західних областях України, Білорусі і деяких сателітних державах. Відповідаючи на запитання кореспондентів ген. Б. Роджерс заявив, що поки що Совєтський Союз, ані не змінив своєї тактики, ані не зменшив своїх військових контингентів, а навпаки накопичив багато модерної зброї на східних кордонах держав НАТО. Він, очевидно, обороняв плян інсталяції ракет „Першінґ" і вважає таке рішення стратегічно важливим.

В Америці

В П'ЯТНИЦЮ, 18-ГО ВЕРЕСНЯ, НАРАДЖУВАЛАСЯ про можливість Америки повернутися до „золотого стандарту" 17-членна Комісія в справах золота (Gold Commission), яку визначив для цього Уряд президента Реґена ще в червні цього року. Золотий стандарт, що його довгими роками спеціялісти-економісти вважають найбільшим і найсильнішим заборолом проти інфляції, який був панівним без обмежень у ЗСА в роках від 1879 до 1913-го, приваблює багатьох консерватистів, на чолі з Президентом. Але цей проєкт має так само багато впливових противників. Зокрема проти золотого стандарту виступають голова і члени Федеральної ради резерв, бо „під золотим стандартом, — пише „Ню Йорк Таймс" з 18-го вересня, — ця рада втратить більшу частину свого контролю над постачанням грошей".

СКАМ'ЯНІЛІ РЕШТКИ ЩЕЛЕПА ЯКОГОСЬ малого ссавця, про який у світі зоологій й археології досі нічого не зналися, знайшли гарвардські палеонтологи в розкопуваннях у Навахоїндійському резерваті в північнoсхідній Арізоні. Про цю знахідку стало відомо у четвер, 17-го вересня, і вона, разом зі вчаснішою знахідкою зуба відомого ссавця на цій же території, свідчить про те, що ссавці вже існували на теренах Північної Америки вже 180 мільйонів років тому, в пізньому Тріясовому періоді й ранньому Юрському періоді.

МОГУТНЯ НАФТОВА КАМПАНІЯ „ЕККСОН" через свою освітню фундацію уділила 15 мільйонів долярів, перед осіннім початком навчання по коледжах і університетах, для підтримки програм вишколення вчителів для викладів інженерських наук, бо відчувається брак молодих інженерів в американській індустрії, зокрема в оборонній. Ці гроші будуть доступні для докторантів-студентів, які мають намір лишитися на професорування по вищих технічних школах. З цих фондів можна буде також доточувати до платень професорів, які вже навчають у політехніках.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢ Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00; на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Єгипет не боїться Москви

Дня 15-го вересня 1981 року єгипетський президент Анвар Садат викинув зі своєї країни совєтського амбасадора та гурт його найближчих і найбільш довірених співробітників. Цим він доказав не тільки правильність приповідки, що „щастя колесом вертиться" і що щораз зміняється міжнародна коньюнктура і міжнародне відношення сил, але й, що вже навіть країни величиною одного американського стейту Тексас чи Ореґон із населенням коло 40 мільйонів душ перестали лякатися совєтської імперії. А це надзвичайно позитивний факт. Насправді, історія єгипетсько-совєтських відносин змінювалася наче в калейдоскопі. Вже за наших часів, у 1956 році, коли Америка відмовилася дати фінансову і технічну допомогу Єгиптові у будові Асванської греблі, яка наводнила 1 мільйон акрів піску, — єгипетський президент Абдель Ґамаль Нассер звернувся до Москви, яка охоче використала нагоду, щоби дати Єгиптові не тільки зброю і виряд вартости кількох більйонів долярів, але й вислати туди, поруч із техніками й інженерами, також високих старшин і військо. У 1971-72 роках в Єгипті було близько 20,000 совєтських військових „дорадників". Ароґанція совєтських старшин і виразне намагання диктувати єгипетському урядові внутрішню та закордонну політику так надокучили єгипетській верхівці і насторожило вороже до большевиків ціле населення, що наступник Нассера президент Садат наказав усім отим військовим „дорадникам" виїхати з Єгипту. Кремлівські володарі рішили радше повинуватися, як рискувати війну проти вчорашнього приятеля-союзника, тим паче, що вони все ще вважали Александрію за свою морську базу.

Проте Єгипет, розчарувавшись у Совєтському Союзі та ще більше розчарувавшись у можливості „зіштовхнути в море" ізраїльську державу, пішов на співпрацю з Заходом, головно з Америкою. Президент Анвар Садат, ставши перед обличчям повної господарської руїни Єгипту і відчуваючи втому своїх земляків нести головний тягар воєн проти Ізраїля, у листопаді 1977 року полетів з несподіваними відвідинами до Єрусалиму, визнав існування ізраїльської держави та започаткував мирові переговори.

26-го березня 1979 року Ізраїль і Єгипет формально підписали сепаратний мир, при чому до тієї події видатно причинився колишній президент Джіммі Картер, який діяв як посередник у переговорах, що велися на американському терені, у славетній літній оселі американських президентів, у Кемпі Дейвіда. Впертість і непоступливість ізраїльського прем'єра Менахема Беґіна, який не хоче зрозуміти, що в інтересі Америки і всього світового миру лежить приязнь Америки також із поміркованими арабськими країнами, ворожими супроти СССР, як також терористична тактика Організації Палестинського Визволення перешкодила повному замиренню. Існує все ще тільки перемир'я і сепаратний ізраїльсько-єгипетський мир, бо всі інші арабські країни не хочуть приступити до загальних мирових переговорів, поки не буде позитивно і конструктивно розв'язана проблема кругло двох мільйонів палестинських арабів. Їхня територія в цілості зайнята ізраїльтянами, які не хочуть визнати права самовизначення, боячися, що палестинці, вернувшись до своїх давніх осель, тепер на території Ізраїля, розвалять ізраїльську державу, — ані теж не хочуть дати їм широкої автономії. Ця справа — це одна з найважливіших і найтрудніших проблем, що її намагається розв'язати американська дипломатія.

Проте в міжчасі таки наладнались приязні взаємини між Америкою і такими арабськими державами, як: Єгипет, Савдійська Арабія, Йорданія, Тунізія, Емірати. Водночас погіршувались взаємини тих країн, зокрема Єгипту, зі Совєтським Союзом. Формально притокою до згаданого на вступі драматичного акту — викинення з Єгипту совєтського амбасадора, було вічне втручання совєтської амбасади до внутрішніх справ Єгипту, підбурювання мусулманських фанатиків до бунту проти леґального поступового уряду та сіяння внутрішньої колотнечі. Президент Анвар Садат користується великою популярністю, бо єгипетський народ знає, що це лідер з великою особистою відвагою, з політичним розумом на далеку мету, справжній державний муж, який прагне миру і добробуту своєму народові. Тому й він, маючи за собою підтримку Америки та рідного народу не налякався совєтської імперії та зважився на такий — ще недавно невірогідний крок — як викинення представника совєтської імперії. Це добрий знак, добра подія.

ЛЄХА ВАЛЄНСУ, ЛІДЕРА ВІЛЬНОЇ ПРОФСПІЛКИ в Польщі, номіновано на Нобелівську нагороду миру на 1981 рік. Висліди праці Нобелівської комісії будуть проголошені 14-го жовтня.

Ярослав Гайвас

НОВА ОФЕНЗИВА МОСКВИ

I

Підсовєтська преса, зокрема українською мовою, як і всі інші засоби масової інформації, знову виповнені антиукраїнськими матеріялами. Тієї антиукраїнської роботи вони ніколи зовсім не переривають, але вже давно не було такого засилля антиукраїнських матеріялів, як це має місце тепер. Цілі сторінки вже не тільки таких гадючих видань, як „Вільна Україна", чи мільйоновими тиражами рік річно видавані різними „товариствами зв'язку зі закордоном", а на звичайній мові агентурою, агітаційні брошурки, але такі офіціози як орган ЦК КПУ та Верховної ради і Ради міністрів УССР — „Радянська Україна", теоретичний орган „Комуніст України", „Філософська думка", „Молодь України" тощо щораз більше місця присвячують нападам на українське сьогочасне відродження, на український нарід, на його прагнення й осяги, а зокрема на його велике минуле. І це не припадок. Це атака нагорі рішена і заплянована, а тепер під центральним керівництвом в Москві переводжена в життя.

Одним фронтом

Особливістю атаки є те, що вона одним фронтом намагається вдарити по українських патріотах в Україні та взагалі поза залізною заслоною та по українській діяспорі. Власне тому пресові органи, які так масово розходяться в Україні, в неї включені. Російські шовіністи хотять довести до відома, що в їхніх очах і та українська людина, яка живе в Україні і українська людина у вільному світі є трактована однаково, якщо тільки вона виломлюється з накинених росіянами рам, і однаково її буде карати та нищити совєтська система.

Те, що колись висловлювалося „нє ґаваріть бандєровським язиком", у цьому випадку зводиться: не будьте такі, як ті закордоном, бо будете трактовані як „люті вороги народу".

Українська справа і зріст її ваги на світовому форумі, визвольна боротьба українського народу, яка виявляється у всіх формах спротиву російському імперіялізмові та комунізмові та в життєвій творчості є ахілесовою п'ятою СССР, як і були постійною смертельною загрозою для інших форм російського імперіялізму перед тим. Особливо сучасне духово-культурне відродження України, яке хоча поволі, але безперебійно переростає в національно-політичне, непокоїть Москву. Всі дотеперішні російські заходи, які ми знаємо з довгої історії, зламати раз і назавжди волю українського народу до духової суверенности, до незалежної духової творчости, до рівности з усіми іншими народами та усунення всякого „старшобратства" і „культуртреґерства", до власної держави скінчилися неуспіхом для російських імперіялістів.

Даремні спроби

Пробували й большевики різних засобів для осягнення цієї цілі й це їм завжди не вдавалося, не вдасться їм й тепер, бо хоч їхній наступ на українську самобутність та на все українське є найгірший з усіх дотеперішніх, але й український спротив є ширший і глибший, є міцніший, більш цілеспрямований і тим самим сильніший. Все таки кремлівські володарі веліли знову почати наступ, хоч напевно не один з них знає, що й той наступ скінчиться неуспіхом. Саме започаткування того наступу, барабанний вогонь пропаґанди по всьому національно-українському з одного боку наносить нам шкоди, а — з другого впливає на зріст нашого опору, на зріст ваги нашої справи.

В силу існуючих умов в українському опорі московському імперіялізмові і совєтській системі щораз більшу ролю грає українська діяспора. І діяспору Москва вже не раз пробувала розбити й розсадити зісередини, бо зізовні вона цього зробити не може, її рука не сягає так далеко, але це не виходило. Не допомагала ні отруя комуністичної доктрини, ні відклики до малоросіянства, ні навіть дзенькіт золота. Хоч в українському житті багато дечого — не на висоті завдань, хоч не раз і зачасто ми забуваємо й зовсім втрачаємо зі своїх очей свою ролю і свою ціль, а плутаємося в проминаючому жабуринні дрібних і нерозумних драчок і традиційних „спорів за межу" з усіми відомими наслідками з того, то не зважаючи на це, рішуча постава нашої громадськости проти червоної Москви не маліє, не притуплюється, коли навіть одні гурти слабнуть, або маліє їхня протиімперіялістична й протикомуністична чуйність і чутливість, інші займають їхнє місце. Коли одні видихуються, інші перебирають від них цю естафету й несуть її далі. Живого життя й прагнення бути вільним і рівним не могла подолати Москва, не могла придушити й тому знову переходить до офензиви.

Силою різних фактів, з яких біологічні й соціологічні — на першому місці, організована різновидність українського життя звужується у вільному світі. І це є факти яких не здолати. Але наше державне спрямування аж ніяк на цьому не терпить. Навпаки, воно щораз твердше стає серцевиною усіх наших політичних думок і концепцій і після кожної політичної бурі в нашому нутрі воно ясніє. Зв'язане це у великій мірі з фактом, що в центрі українського життя, якнайбільші й найбільш динамічні сили залишаються дві зовсім різні між собою, зовсім інші своїм характером і полем своєї діяльности, але одночасто взаємодоповняючі вартости: релігію християнізму й український націоналізм.

Християнізм, як це є завжди і всюди, став частиною нашого життя і його формуючим співчинником. Націоналізм уже виріс з рамок своєї організованої обмежености. Сьогодні він вже є всеобіймаючою маґістральною течією у нашому суспільно-політичному житті, він став поставою нашої народної гущі, а його організована форма є тією його частиною і тим найповнішим виявом, який вбирає в себе найактивніший людський елемент, елемент спрагнений акції.

Тому й зовсім органічно та самозрозуміло, що ті дві вартості є під найсильнішою атакою Москви. І тепер, в цьому новому наступі, який покищо проявляється у писаннях та пропаґанді Москви, на політичні його вияви прийде незабаром час; релігію і Церкву та націоналізм Москва атакує в першу чергу.

(Продовження буде)

Іван Світ

Доля СУМ у Харбіні

У свій час в українських часописах Америки та Канади чимало друковано статтей про діяльність малої, але активної організації СУМ в Харбіні. Ця організація постала під іншою назвою в кінці 1920-их років й провадила свою діяльність нелегально, бо тодішня китайська поліція не давала дозволу на заснування українських організацій. В поліції працювало багато росіян які завжди ставилися ворожо до української активности.

Спілка української молоді постала в кінці 1920-их років і виявила себе друкованням на машинці своїх бюлетенів, під назвою „Молодий Українець."

Більшість тих видань друкувалися російською мовою з пропаґандивних причин, щоб притягати молодь. Під час конфіскації китайцями величезного будинку Українського Клюбу, українські школи були зачинені. Цей клюб зорганізовано та проваджено в ньому працю на протязі 1907-1908 років, та він за царських часів був статутовою організацією. Поруч з українськими клюбами в Києві і Петербурзі — це був єдиний український клюб в азійській частині колишньої царської імперії. Спроби відчинити клюб у Владивостоці не повелися — заборонила його поліція.

В часі війни 1939-45 роках у Харбіні існував гурток української молоді „СУМ", який видав також свій журнал, єдине число якого є тут в Ню Йорку. З приходом комуністичної влади до Харбіну, всю українську молодь, зокрема членів СУМ, заарештовано та вислано, спочатку до Микольськ-Усурійського, а потім у різні місця. Знайти відомості про їхню долю майже неможливо, бо немає перевірених матеріялів. А ті, які виїхали за кордон, у більшості про ці справи не знають, або не хочуть говорити.

Випадково дійшли відомості, що з колишніх членів СУМ в Харбіні на засланні опинилися такі активні хлопці, як; Юрко Гайдук, що помер на Колимі в 1975 році, а доля його брата — невідома; знаємо тільки, що він був у Тайшеті. В спогадах відомого журналіста та колишнього організатора ОУН — П. Кожевнікова згадується тільки прізвище В. Одинця, відомого українського сходознавця, коавтора „Українсько-Ніппонського (японського) словника". Тираж цього словника — в тисячі примірників — забрала комуністична влада, окупувавши Манджурію та, очевидно, знищила. П'ять примірників цього словника переслано одинцем до Шанхаю, і так вони збереглися у вільному світі. Кілька з них є в Европі — один у Стемфорді, один в автора цієї нотатки, та мікрофільми з нього в кількох бібліотеках Америки.

Словник, що його видруковано засобами фонду колишнього українського громадського діяча та кооператора Петра І. Горового в Харбіні в 1944 році, має поверх десять тисяч слів, 266 сторінок густого друку на дві колонки. Мені довелося тісно співпрацювати з авторами цього словника, обох їх я добре знав, а В. Одинець був моїм особистим приятелем та під час війни ми вели поміж собою листування. Він помер в Караґанді на засланні, в доволі ще в молодому віці. Перфектно володів китайською мовою, читав, писав та говорив нею, був викладачем в Харбінському орієнтальному інституті та працював в Міністерстві закордонних справ Маньджу-Го, під час японської адміністрації; там він працював над виданням українсько-китайського словника. Доля рукопису — невідома, мабуть, забрано в нього під час арешту.

Із колишніх членів СУМ у вільному світі є кілька осіб, але ніхто з них не спромігся написати щось більш детально, до цього ще й нерадо говорять на ці теми. Мені пощастило скласти малий список, але він не є перевірений і далеко — не повний. У Канаді є кілька осіб, що могли б (?!) у цій справі допомогти, але хто цим займеться?

Збереглася фотографія групи членів СУМ (Харбінського), на якій є 11 членів цієї організації та появились світлини окремих членів, в тижневику — „Манджурський Вісник", що виходив в Харбіні в 1932-1937 роках, комплекти якого є в кількох бібліотеках приватних осіб, як теж ще є мікрофільми. Один примірник-комплект зберіг колишній головний редактор „Свободи" Омелян Рев'юк.

Володимир Душник

ПРОВІНЦІЯЛЬНА ПРЕСА В УКРАЇНІ

Відомо, що московсько-комуністичний режим в Україні не дозволяє туристам з-поза СССР вивозити провінціяльну пресу закордон, ані не висилає тих органів до різних країн світу, як це мається справа з центральними пресовими органами, як наприклад „Радянська Україна", „Літературна Україна", чи ряд журналів, друкованих українською мовою.

Перед нами — чотири комуністичні пресові органи в українській мові, а саме: „Вільна Україна" — орган Львівського Обкому Компартії України і Львівської Обласної Ради Народних депутатів (з дня 7-го серпня 1981 р.), що виходить щоденно від 25-го вересня 1939 року; „Вільне Життя", — орган Тернопільського Обласного Комітету Комуністичної Партії України і Обласної Ради Народних Депутатів (з дня 14-го серпня 1981 р.), що виходить кожного дня із вийнятком понеділка; „Ленінська Молодь", — орган Львівського Обкому ЛКСМ України (Комсомол), що виходить кожного вівтірка, четверга і суботи; „Ровесник", — орган Тернопільського Обкому ЛКСМ України", з 13-го серпня 1981 року.

Всі ці згадані часописи відзначаються загальною прикметою: вони переповнені комуністичною аґітацією від першої до останньої сторінки. Там — заклики до „соцзмагання" та похвали „ударникам", заклики до „перемоги", і тим подібне. Хоча совєтська пропаґанда чваниться своїми „культурними здобурками", в тих провінціональних органах — дуже мало „культури".

В часі німецької окупації України під час Другої світової війни, Еріх Кох мав сказати, що українцям треба дати тільки початкові школи, щоб вони могли навчитися читати тільки інструкції і розпорядження нацистичної влади, як, наприклад, написи у фабриках і заводах, перестороги перед електрифікованими дротами тощо.

Тому то в тих совєтських пресових органах — безліч такого роду статтей, як: „Рівняння на передовиків", „Девіз жнив", „Переможці у змаганні", „поверхи майстерності", „Комсомольські загінки", „Славлю долю трудову", і тим подібне.

У всіх цих чотирьох часописах єдина „культурна" стаття — це згадка в „Ленінській Молоді" про відвідини у Львові українського танцювального ансамблю „Полтава" з Ріджайни, Канада, який, очевидно, належить до т. зв. проґресистів. Кілька світлин цього ансамблю з технічного боку — наскрізь погані, як зрештою і всі інші світлини в тих газетах. Ці знімки — це небо й земля у порівнянні з тими люксусовими виданнями, що їх висилає Москва для поширювання комуністичної пропаґанди про, мовляв, високий культурний рівень совєтського суспільства.

Це нічого нового, якщо мова про культурні потреби поневоленого українського народу. Москва трактує українців як рабів, і тому преса для пересічного українського громадянина — наскрізь обмежена і примітивна — формою і змістом. Рабам в Україні не треба добірної та інтеліґентної преси. Провінціяльна преса, яка обслуговує українського читача в Україні, не передає об'єктивно насвітлених новинок, як теж і не займається поширюванням української чи міжнародної культури. Провінціяльна преса в Україні — це інструмент колоніяльної політики Москви, і, як такий, служить включно як засіб — передавати накази українському народові з „високого Кремля".

Совєтська влада пильно стежить за цим, щоб українські туристи не перевозили обласних часописів за кордон, бож їхня поява у вільному світі засвідчила б про вбогість комуністичного режиму та його перфідію.

АҐЕНТСТВО ЮНАЙТЕД ПРЕС ІНТЕРНЕШЕНАЛ інформує з Бейруту, що революційні ґвардисти в Ірані знову розстріляли 19 осіб, противників ісламського уряду, між ними людину, яку власна мати видала іранським справникам на смерть. Іранське радіо повідомило, що розстріляні займалися „контрреволюційною діяльністю і були засуджені революційним судом на смерть". Політичні спостерігачі не виключають чергових заколотів в Ірані у зв'язку з вибором президента, вибори якого назначені на 2-ге жовтня ц.р. Між іншим, теперішній прем'єр-міністер Мохаммед Різа Магдаві-Кані заявив, що він кандидуватиме проти офіційного лідера і ставленника урядової ісламсько-республіканської партії Годжатосліслама Алі Хомейні і це може викликати нові спори в середині прихильників аятолли Хомейні.

Роман С. Голіят

УПАДОК СОВЄТСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

II

До того часу секретарем комуністичної партії України й його заступником були українці. Після відходу Шелеста на його місце прийшов Щербицький, а його заступником став росіянин. Цю практику Москва стосує в усіх 17-ти республіках, бо це допомагає їй в русифікаційному пляні.

Авторка дає багато доказів на прикладах і в статистичних табелях, що СССР не є „великою щасливою родиною", у якій усі національні різниці затерлися, але існують почуття приналежности до даної країни і її культури майже в усіх народів СССР.

Не зважаючи на великі намагання центрального уряду в Москві, нашвидкоруч „перемолоти всі народи СССР у спільний московський котьолок" — навіть найменші народи СССР починають шукати своєї ідентичности. Татари, яких понад 300 тисяч на наказ Сталіна в 1944-му році примусово переселили в Казахстан і Сибір не зрусифікувалися, але включилися в культуру тубільців тамошніх народів, з якими в'яже їх спільна ісламська релігія. Вона надалі домагаються дозволу повернути на свою землю в Крим. Балтійські народи, які ставлять спротив русифікації, починають переживати московську колонізацію, бо незнання російської мови дає Москві притоку, що навіть водії авт — це росіяни, а не місцеві: литовці, латиші чи естонці. В Грузії державною мовою надалі залишилася мова грузинська, бо постійні демонстрації населення Грузії за збереження грузинської мови відштовхнуло Москву терором заводити русифікацію.

Авторка стверджує, що найбільш дискриміновані з усіх національностей СССР є: татари, німці і жиди. Татар Москва визнала в 1944 році за зрадників батьківщини й німецьких коляборантів, німців в 1941 році, як непевних громадян переселили з-над Волги в Казахстан і позбавили їх автономної республіки, жидів підозрівають за сіонізм. Ці три національностеві групи мають на своїх пашпортах — бездержавні.

Жиди, яких за статистикою авторки, в СССР є коло 3,5 мільйона, з того: 94.5 відсотка добре володіють російською мовою, а 28.8 відсотка володіють двома, або і більше мовами. Найбільше зрусифікованих жидів — у Російській ФССР і Україні. Жиди, які володіють рідною мовою, це мешканці балтійських держав, головно Литви й Грузії. У СССР є 90 відкритих синагог, але лише мале число жидів практикує релігію. У їхній автономній республіці Біробіжан, недалеко китайського кордону, живе мале число жидів і тому Москва на цій території не дозволила поширювати жидівське шкільництво. Еміґрація жидів - це ударна маніфестація проти СССР. Від 1971-го року понад 100 тисяч жидів опустили СССР. Більшість з них — це колишні мешканці балтійських країн і Грузії, менше — з РФССР. Авторка стверджує, що жиди високоосвічені і в переважаючій більшості живуть по містах, що і причинилось до їхньої асиміляції. Не зважаючи на професійну дискримінацію, вони добре заступлені в інтелектуальних і політичних колах. Варто згадати, що до 1976 в комуністичній партії СССР було 294,744 жидів, тобто 1.9 відсотка членства. Це значить, що 13.7 відсотка жидів належало до партії, яка в 1976 році мала 15,638.891 членів. Іншими словами — з усіх національностевих груп у СССР — жиди найбільше репрезентовані. 30 відсотків жидів одружуються поза своїми скупченнями, а їхні діти часто переймають національність батьків-росіян. Одначе, ця соціяльна й культурна інтеліґенція жидів проходить у двох напрямках. Одні є цілком засимільовані, тоді, як останньо — багато повертається до своїх попередніх скупчень і своєї системи вартостей і приналежности. Молодь гуртується в синагогах для доказу свого зв'язку з юдаїзмом.

Авторка статистично доказує, що після — російської є дуже поширена українська мова. 37.5 мільйона людей говорить українською мовою, з чого 34.9 мільйона вважає її за свою матірну мову. Одначе авторка зазначує, що в Україні число людей, які володіють українською мовою спало з 73 відсотків в 1959 році до 60 відсотків в 1970 році, тоді, як збільшилося число тих, хто говорить російською мовою. Цей занепад — спричинений головно едукаційною політикою совєтського уряду. З 27 тисяч шкіл в Україні — 22 тисячі вчать українською мовою, а 5 тисяч вчать по-російськи. Читаємо дальше, що в роках 1955-1956 — 72 відсотки студентів вчилося українською мовою, 25.9 відсотка — російською; в 1974 році впало до 60 відсотків. Едукація у вищих учбових закладах представляється ще гірше, бо там викладова мова є тільки російська. Українці, за словами авторки, є, очевидно, більше загрожені російським натиском, як інші народи. Загроза полягає в тому, що українська мова подібна до російської.

Професор Данкос твердить, що незалежно від майбутности мовної еволюції совєтських народів, одне питання залишається — чи мова є критерієм національної сполуки? На це питання, — вона каже, — тяжко дати позитивну відповідь. Беручи до уваги сучасну історію, в якій багато народів вживало мову сильніших, наприклад, як Індія — де ця втрата мовної окремішности виявилася неспроможною затримати їх від вияву їхнього національного існування. Без сумніву, мова допомагає нації її захищати. Але, що мова символізує існування нації, це не цілком певне. (стор.188.)

У цій книжці авторка доказує, що: в СССР є національна дискримінація і примусова русифікація, яка входить в життя кількома руслами — почерез шкільництво, військовий вишкіл, ряди комуністичної партії і мішані подружжя.

Не зважаючи на централізаційну русифікаційну систему, Москви, навіть найменші народи СССР шукають своєї ідентичности й борються за збереження своєї спадщини. Як приклад, авторка звертає увагу на дисидентський спротив в Україні, Грузії, Вірменії, балтійських країнах, спротив татар та вставлення за їхні права ген. Петра Григоренка, якого покарали „психушкою", велике прив'язання народів Кавказу і Центральної Азії до ісламської релігії, яку вони, не зважаючи на атеїстичну пропаґанду Москви щоденно практикують, а при тому забороняють своїм дітям одружуватися з інаковіруючими й не тубільцями.

На Кавказі, для збереження мусулманської віри, існують тайні ісламські гуртки завзятих вірних, яких навіть чуйне око КҐБ не може досягнути.

Професор Ілєна Карер Данкос у кінцевих рядках своєї праці стверджує, що Кремль обвантажений багатьма проблемами, найголовнішою з яких є національне питання меншин СССР.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗАКЛИКАЄ ВСІХ ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ: ПРЕДСІДНИКІВ, СЕКРЕТАРІВ, КАСИРІВ ТА КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ ВЗЯТИ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІЙ КАМПАНІЇ. ЗА АКТИВНУ УЧАСТЬ І УСПІХИ В ЦІЙ КАМПАНІЇ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАДЗВИЧАЙНІ НАГОРОДИ І ВОНА БУДЕ РІШАЛЬНА ДЛЯ ВИБОРУ КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ І ДЛЯ УЧАСТИ У КОНВЕНЦІЇ В ТРАВНІ 1982 РОКУ.

ВІСТІ З УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Промоції в УВУ

(С.Н.) Здається, ніде в усій Европі й ні в якому університеті, включно зі старенькою Сорбоною, не відбуваються докторські промоції так врочисто, як у нашій „традиційно-консервативній" Альма Матер—УВУ.

Вихід ректора, промотора і декана дотичного факультету у темносиніх тоґах із золотисто-жовтими вилогами зразу ж роблять велике враження не тільки на докторанта, але й на всю публіку. Старовинний ритуал-прочитання деканом життєпису кандидата, його повторення ректором і, врешті, „присуд", що докторант є гідний отримати науковий ступінь доктора, що й відчитує промотор клясичною латиною в акті промоції, а сам докторант складає приречення дотримуватися наданої гідности, коли встають із місць усі присутні, а промотор, закінчуючи, вручає диплом новому докторові—створюють незабутній святочний настрій.

Тоді всі присутні підводяться із місця і співають традиційну середньовічну студентську пісню „Ґавдеамус іґітур", після чого слідують побажання і ґратуляції ректора й професорів, та по черзі колеґ студентів, спільні знімки і, врешті, всіх присутніх запрошують новопромовані доктори на чарку вина чи пива та на більш-менше вибагливу перекуску. Щойно після цього можна сказати, що докторат відбувся „правосильний".

Зразу ж першого дня мого побуту в Мюнхені я попала на промоцію 25-річного Юрія Луцева, сина професора-гостя з ЗСА Василя Луцева з Пенсильванійського державного університету. Високий козарлюга у вишитій сорочці, що вибрав собі за тему дисертації „Святослав Завойовник—будівничий Київської Держави", як виявилося із життєпису, закінчив не тільки школу українознавства, але й Пенсильванійський стейтовий університет, в якому він писав усі свої праці про Україну, Запорозьку Січ і навіть про лиху царицю Катерину, що її зруйнувала.

Під кінець мого побуту, 13-го серпня відбулися ще два докторати: о. протоієрея Івана Стуса з Буковини, тепер у Вінніпеґу, точніше, у Колеґії св. Андрея. Отець І.Стус дуже студійна людина, бо, маючи три бакалаврати—з богословії, політичних наук і педагогіки та маґістеріят з теології, забажав ще мати докторат УВУ, а тому й написав та блискуче оборонив свою тезу „Українська Православна Церква на Буковині".

Третій докторант—це Йосиф Лозинський зі Саскатуну, маґістер педагогіки, учитель, що вибрав тему з історії українських поселень в Канаді і оборонив дисертацію на тему „Інститут ім. Маркіяна Шашкевича й Андрія Шептицького в 1935-80 рр. в Саскатуні".

До обидвох новопромованих докторів звернувся ректор, проф. В.Янів із коротким словом, у якому з'ясував їхні майбутні завдання: о. д-рові І.Стасуві й далі займатися науковою працею, в якій поєднувалося б богослов'я з українознавством, а д-рові Йосифові Лозинському, що належить уже до третього покоління у Канаді і тамошнього вчительського стану, не тільки самому вдосконалювати свою рідну мову, але й заохочувати своїх колеґ учителів до цього на педагогічних курсах УВУ. На прикладі цих трьох докторів, таких різних зацікавлень, слідна понадпросторовість і понадконфесійність УВУ, де можуть студіювати українці усіх станів, кляс і середовищ.

Богослуження у намірені УВУ, доповідь о. Петра Біланюка

У неділю, 9-го серпня відбулося перше урочисте Богослуження о. проф. Петра Біланюка в Мюнхені, яке відправив він у катедральному храмі св. Покрови й св. Андрія Первозваного в намірені наукової й педагогічної діяльности Українського Вільного Університету — його Альма-Матер — разом із отцями: проф. Іваном Гриньохом, канцлером Степаном Дмитришиним, д-ром Михайлом Іваняком та дияконом д-ром Богданом Сенишиним. Церква була майже вщерть виповнена вірними обох наших церков, в тому числі присутні були також професори, викладачі і студенти УВУ, що в той спосіб ушанували одного з колеґ. Були також численні приїжджі вірні з дальше віддалених міст Баварії, як це буває у випадку нововисвяченого священика.

При цьому потрібно коротко згадати, що о. проф. П. Біланюк, після студій в Монтреалі та Римі, закінчив свої студії докторатом із теології на Максиміліяна університеті в Мюнхені в 1961 році, але тому, що бажав бути жонатим священиком, за правами східніх церков (в тому і української церкви), не міг бути висвячений після одруження за тодішньою постановою Конґреґації. Він виїхав до Канади, де працював лектором, а згодом професором теології в Колеґії св. Михаїла і Торонтонському університеті, проте не покидав своїх замірів і час від часу упоминався своїх прав.

Майже десять років пізніше д-р П. Біланюк вирішив поглибити свої студії з ділянки історії на УВУ, ставши поновно докторатом на філософічному факультеті, і в 1972 році успішно закінчив свої студії другим докторатом, оборонивши свою працю з історії церкви — „Другий Лятеранський Собор (1512-1517) і Східні Церкви", що опісля появилася друком. Він став повним професором у високих школах у Канаді, а також професором-гостем, а згодом повним професором історії української церкви УВУ. При цьому треба згадати, що проф. Біланюк має ряд важливих праць із історії східніх церков, в тому числі і з історії раннього християнства. Він рецензував ряд дисертацій для студентів з цієї ділянки, в тому і докторські праці двох цьогорічних докторів УВУ — д-ра Івана Стуса (з історії церкви) та д-ра Йосифа Лозинського (зі сучасної історії), обидва з Канади.

Бувши професором теології і історії церкви, о. проф. Біланюк далі клопотався про своє висвячення і про права одруженого священика, як це було традицією чисельних священичих родин у нашому народі. Його довжелезний меморіял до владик нашої церкви минулого року, нарешті, дав бажаний поштовх до зміни настанови церковних властей, і в травні минулого року він отримав дияконські свячення з рук єпископа Ізидора в Торонто, а єрейські свячення з рук Блаженнішого Патріярха Йосифа в Римі 18-го квітня цього року.

В часі Богослуження тепло привітав нововисвяченого ієрея о. проф. Іван Гриньох, який висловив свою радість з приводу того, що має нагоду привітати нового священика, до того, одного з професорів УВУ та відому людину, якій особливо дорогий споминами Мюнхен, через теологічні, а згодом і історичні студії на УВУ, і що знаменним фактором є те, що свою першу Службу Божу в Мюнхені він служив на інтенцію УВУ його наукової і педагогічної діяльності, усіх професорів і студентів: „Щоби ми могли довершити тут те, що не в силі довершити на рідних землях...". Проповідник вказав на шлях, яким йшов о. проф. П. Біланюк, що для кращого служіння Богові і народові приняв священство, ставши священиком Львівської епархії, Галицької митрополії, та побажав новому священикові успішного здійснення його завдань, що вимагає від нього церква і духовість народу.

Після Служби Божої відбулося традиційне єрейське благословення вірних і стискання навхрест голови, з чого скористалося понад 150 присутніх у церкві мирян, що було великим осягом, якщо врахувати факт, що молодь мала тоді польові Богослуження у літніх таборах (пластовому і сумівському).

Як нововисвячений священик о. проф. П. Біланюк ставиться до своїх завдань дуже серйозно, не пропускає „ніже тієї титли, ніже тієї коми" в обряді, що навіть видно з постійного ношення священичих ряс, що тепер вважається „не в моді" у світських священиків.

У п'ятницю, 14-го серпня, відбулася дуже цікава доповідь о. проф. П. Біланюка в головній залі УВУ на тему: „Святий Дух у східньохристиянській іконографії", що мала багато учасників, в тому числі і рідких гостей. Доповідач розглянув історичний розвиток духовости східніх церков, включно з нашої церквою, що назовні проявлялося еволюцією зображення Святого Духа в іконографії як окремої постаті іконописцями від найдавніших часів до сучасних зображень, що й демонстрував численними добре підібраними прозірками. Доповідач сягнув навіть до Біблійних часів — до Мойсея (що бачив Дух у горіючому кущі), потім перейшов до хрищення Ісуса Христа в Йордані (де Дух виступає у виді голуба), а також і зіслання Св. Духа на Апостолів (де Св. Дух виступає у виді огненних язиків) і накінець — вже в новішій іконографії, в сучасній (де Дух виступає в Св. Тройці — Сина, Отця і Духа, що видно в нових варіянтах на іконостасах чи окремих іконах. Доповідь була заздалегідь глибоко теологічно підготована, і доповідач переконуюче висловлював погляди свої та відомих дослідників цієї тематики, що було цікаво для багатьох слухачів, а особливо вдало підібрані світлини з відповідних ікон.

У неділю, 16-го серпня, о. проф. П. Біланюк мав свою другу Службу Божу як гість із вимінениими отцями і виголосив цікаву та глибокозмістовну проповідь, в якій представив становище, завдання і окрему духовість нашої церкви, в тому і на еміґрації.

Д-р Б. Кузь

УВУ відзначив пам'ять декана Лева Окіншевича

В останньому академічному році мав УВУ великі персональні втрати, коли з його рядів вибуло п'ять заслужених колеґ, а саме (хронологічно): 11-го серпня 1980 року помер викладач історії на філософічному факультеті д-р УВУ М.Брик, чотири місяці згодом—11-го грудня—проф. Лев Окіншевич, і майже зараз після нього—30-го грудня—професор театрознавства та історії літератури д-р УВУ С.Чорній.

У січні ц.р. упокоївся викладач порівняльної літератури д-р Еманусл Райс, а 15-го травня—професор мистецтвознавства та історії мистецтва д-р М. Гоцій. Всім їм віддав професорський збір пошану у часі своєї Професорської ради 6-го серпня (і окремо на засіданнях факультетських рад).

Проф. Левові Окіншевичу присвячено окремий вечір, за ініціятивою довголітнього близького співробітника покійного та його наступника на катедрі історії українського права, проф. д-ра УВУ Ярослава Падоха з Ню Йорку, який приїхав в біжучому році із викладами та приймав жваву участь у всіх засіданнях та нарадах УВУ.

Св.п. Л. Окіншевич—це один із найвидатніших дослідників історії українського права (в УВУ він мав ще катедру філософії права). Крім своїх заслуг для УВУ на посту професора та дослідника, він визначився ще як організатор факультету права й суспільно-економічних наук цього університету після перенесення діяльности із Праги до Мюнхену. Проф. Окіншевич був декілька років підряд деканом цього факультету до часу виїзду до Америки.

Вечір відбувся у приміщеннях УВУ, за організацією деканату права й суспільно-економічних наук, 3-го серпня; керував ним проректор проф. д-р З.Соколюк. Крім головної доповіді ініціятора проф. д-ра Я.Падоха, що на тлі життєпису покійного змалював його заслуги для української науки, були прочитані теплі спогади про видатного вченого пера проф. і д-ра УВУ Б.Цюцюри про співдію із проф. Окіншевичем у Мюнхені, а згодом за океаном. Згодом прочитав ще головний секретар УВУ мгр В.Дідович уривки зі спогадів самого проф. Окіншевича, які мають велику документальну вартість.

Проф. Окіншевич був білоруської національности і до співучасти у вечорі запрошено ще й від білоруських дослідників ред. Урбана, що доповідав про „Вклад Л.Окіншевича у білоруську історіографію". Таким чином, цей вечір був вечором українсько - білоруського зближення і доречно доповнив попередні вечори з чехами, поляками, жидами, болгарами.

Закриваючи вечір, ректор УВУ вказав на потребу продовжувати зустрічі братніх народів у традиційній дружбі, а до цього повинно б послужити завдання пошанувати покійного виданням спільного збірника, на який наш спільний видатний вчений незаперечно заслужив.

Церковно-шкільний табір

Учасники церковно-шкільного табору на Оселі Всіх Святих

Заходами Дієцезальної церковно-шкільної комісії при Українській Православній Церкві в ЗСА відбувся від 21-го до 28-го червня ц.р. на Оселі Всіх Святих у Емлентоні, Па., п'ятий річний церковно-шкільний табір.

Цього року учасниками табору були діти з Чикаґо й Палос Парку, Ілл., з Парми Клівленду і Янґставну, Огайо, з Шарону, Линдори, Ембриджу, Карнеґі, Пітсбурґу, Монессену й МекКіс Раку, Па., та з Картерету, Н.Дж.

Завданням церковно-шкільних таборів є закріплювати, поширювати та проводити в життя програму недільних та інших прицерковних шкіл. Тому заплянована таборова програма ставить найбільший наголос на релігійне виховання та навчання української культури й мистецтва у товариському співжитті. Релігійне навчання включало: літургійні пояснення, катехизм, історію Церкви та Святі Таїнства.

Всі таборовики брали участь у Святих Таїнствах Покаяння і Причастя, як теж у щоденних кількакратних молитвах. Навчання з української культури включало народні пісні й танці, писання писанок і вишивання. Окремо переведено курс першої допомоги, навчаючи таборовиків подавання необхідної допомоги жертвам серцевої атаки або вдавлення їжою.

До розваг входили різні товариські гри, плавання, прогулянки, кіна, веселі вечірки при „піцці" або кавунах, ватра та вечір скетчів, які приготовляли самі таборовики, інтерпретуючи в жартівливий спосіб події із таборового життя.

Цю повну й різноманітну таборову програму уклав керівник о.прот. Василь Дяков з Линдори, Па., який разробив її шість років тому. Отець Дяків є головою Дієцезальної церковно-шкільної комісії, яка влаштовує ці табори з фінансовою допомогою Української Православної Ліги в ЗСА та різних окремих парафій і сестрицтв УПЦ у ЗСА.

Цього року допомагали йому інструктори: Дарина Джоґан з Парми, Огайо, Катя Зебель з Янґставну, Дженет Ґебет з Ембриджу, Па., паніматка Марія Криволап з Ембриджу та Михайло з Линдори, Па. Медсестрою була Анна Столяр з Ембриджу, а впорядниками—Йосип Сірохман із Шарону, Па., Воллі Бурлак із Слі-квіл, Па., Давив Марків із Линдори, Конні Затезало з Карнеґі, Лідія і Девора Дяків із Линдори, Па.

Цьогорічне таборування закінчилося 28-го червня Молебенем, який сослужили отці: Василь Дяків, Мирослав Глинський з Пітсбурґу, Іван Гарвей з Арнолду і Яків Нортон. Також відбувся концерт, у якому взяли участь усі таборовики. В першій частині кожна група подала підсумки з проробленого матеріялу, а в другій частині таборовики пописувались танцювальними вмілостями та знанням українських пісень. Біля 350 вдячних глядачів схвально щиро оплескували всіх учасників.

Оселя Всіх Святих знаходиться всього чотири милі від Емлентону, при міжстейтовій дорозі ч. 80. Її гарні лісисті 95 акрів прилягають до річки Аллеґені. Колишня власність табору ІМКА ця посілість має 16 будівель (кабін). Саме тепер будується великий загальний будинок, в якому вміщатимуться кляси та буде приміщення для імпрез.

Вже тепер починають робити пляни на наступну сесію церковно-шкільного табору. За додатковими інформаціями слід писати до о. прот. Василя Дякова на адресу: Very Rev. William Diakiw, 21 Evergeen Dr., Lyndora, Pa. 16045.

НЮ ЙОРК МАЄ ЧИМ ЖУРИТИСЯ: ЦЕ МІСТО стоїть на першому місці числом грабунків по домах і на вулиці серед всіх інших 25-ти найбільших міст Америки. У звіті посадника визначено за велике недомагання міста також „драматичний зріст кримінальних злочинців по в'язницях", але фінансова сторона життя міста і санітарний стан та інше дуже поправилися.

Американські видавці...

(Продовження зі стор. 1)

злочини совєтського уряду. Пам'ятайте про кілометрові хвости чоловіків і жінок різного віку, які чекали, щоб попасти на чужинецьку виставку на Московському ярмарку книжки.

Для представників преси організатори приготовили цілу течку з інформаційними матеріялами та з заявами авторів, які були вшановані на тому Вечорі.

У заяві ген. П. Григоренко між іншим говориться: „Тільки у цьому році літературознавець і перекладач Ґубельман і письменники Некіпєлов і Анатолій Марченко були засуджені. Українські письменники Руденко, Бердник, Сверстюк, Світличний, Калинці і багато інших мучається довгі роки в тюрмах і таборах. Нові строки дали поетові Василеві Стусові і публіцистові В'ячеславові Чорноволові. Це обдаровані, чесні і високої душі люди. Ось, наприклад, російський письменник Михайло Хейфец так писав про Стуса, коли довідався про його ув'язнення: „Василь є знаменитим поетом. Навіть з моїм слабим знанням української мови, я слухав його вірші з ентузіязмом, насолоджуючись їх змістом і музичністю. Василь є людиною надзвичайно чесною і відважною. Коли він бачить безправ'я, він напевно виступить проти нього, не зважаючи на наслідки'.

Не менш захоплюючим, —продовжував ген. Григоренко, — є опис Вячеслава Чорновола його товаришем по ув'язненню Борисом Пенсоном, відомим активістом єврейського національного руху за вільну еміграцію з Совєтського Союзу. І цих людей нищать як і багато інших чесних і самостійнодумаючих борців за вільну думку, ув'язнених у совєтських таборах на багато років. Совість світу не сміє погоджуватись з такою ситуацією. Свобода вислову і друку не сміє бути внутрішньою справою однієї країни. Лише аґресори бояться вільної думки. Всі, хто цінить мир, мусять стати на захист борців за вільну думку".

ЗНОВУ БУЛО ВІДКИНУТО ПРОХАННЯ ПОШТОВОЇ Служби підвищити ціну поштового значка з 18-ти на 20 центів. Урядова Комісія поштових оплат третій раз відмовила у проханні американській пошті змінити висоту значка на першої кляси листи. Пошта домагається підвищення ціни значка тому, що її чекає дефіцит вже в наступному березні у висоті 600 мільйонів долярів.

БУЛИ ЧАСИ В АМЕРИЦІ, ЩО ПОСАДНИКИ МІСТ, та й стейтові офіційні чинники, не радо бачили чужоземців-інвесторів у їхніх містах. Тепер же ситуація в ЗСА драстично змінилася, і посадники, поспішаючи один перед одним, намагаються привабити чужий капітал до своїх міст, щоб тут будувалися підприємства й збільшувалися місця праці для бажаючих працювати, яких багато. Ось на Торговельну виставку в Німеччині, що розпічнеться в Цюріху 26-го жовтня, вибираються деякі посадники, щоб протягом п'ятьох днів виставки намовити певних чужоземних інвесторів приїхати до їхніх міст. Тепер, — пише „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 21-го вересня, — питання не стоїть про „добре це, чи зле?", питання є — „як їх сюди дістати?"

У КАЛІФОРНІЇ, В МІСТЕЧКУ АВІЛА БІЧ, БУЛО заарештовано попереднього тижня в останніх трьох днях 900 осіб, які гамірно протестували проти відкриття тут новозбудованого реактора, названого „Діабло Кеніон Нуклеар Плент". Цей реактор дістав дозвіл від судді йти в експлуатацію в понеділок 21-го вересня. Всіх демонструючих було приблизно півтори тисячі. Дехто з цих протестуючих оскаржує поліцію в стосуванні „брутальности".

Замість квітів на могилу

бл. п.

СОФІЇ ЮРЧИНЮК

Матері нашого співробітника Михайла

зложили 163.00 доляри

на КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР ОСЕРЕДКУ в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПРАЦІВНИКИ ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ І В-ва СВОБОДИ

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ „ТРИЗУБ" в Нюарку, Н. Дж.

з великим жалем повідомляє Українське Громадянство, що в п'ятницю, 11-го вересня 1981 року, ненадійно, відійшов у Вічність, довголітній член Дирекції

✝

сл. п. мґр прав

АДАМ ГОРДИНСЬКИЙ

Вельмишановній Дружині, Синам і Родині висловлюють глибоке співчуття

Дирекція, Управа і Працівники Щадниці „Тризуб"

Нова професійна сила

Д-р Віра Новаківська

Із правдивою радістю треба ствердити, що ряди наших професіоналістів постійно поповнюються і зростають. А ще приємніше, коли до вас приходить повідомлення, писане чистою українською літературною мовою, що, мовляв, „ви подивіться на залучений мій знімок, і вам, може, і важко буде повірити, що я, ця ще не так давно мала Віра, ..уже повністю виросла", а 29-го травня ц.р. отримую титул доктора медицини".

Мова тут про доктора Віру Новаківську, дочку Евдокії і д-ра Івана Новаківського, яка пішла слідами свого батька і вибрала теж звання лікаря.

Після закінчення середньої школи, Віра Новаківська поступила у стейтовий університет Арізони, де й отримала титул бакалявра „сума кум лявде". Згодом після продовження дальших студій, 29-го травня цього року отримала у Медичній школі стейту Ню Джерзі титул доктора медицини.

Нова молода лікарка завдячує національну свідомість своїм батькам, які можуть пишатися тим ,що допомогли своїй доні не лише закінчити фахові студії, але підготовили її теж і до того, щоб вона була свідомою українкою і своїм прикладом вплавала на наше громадське довкілля.

Ярослав Петрович

Тріюмф української скрипачки в Парижі

Ніна-Боднар-Гортон

В липні цього року скрипачка Ніна Боднар, американка українського походження, зайняла перше місце **на Міжнародному конкурсі** скрипалів у Парижі.

В фіналі конкурсу Жака Тібо Ніна Боднар виконала Концерт ч. 5 Чайковського так по-мистецьки, і з таким надхненням, що при кінці її гри всі в залі, включаючи суддів, встали та влаштували їй бурхливу кількахвилинну овацію.

Французька преса, відмітивши українське походження Н. Боднар, захоплено **писала про її гру високу техніку, надхненне виконання** та надзвичайно сценічну поставу.

Звання лавреата Міжнародного Конкурсу принесло зі собою нагороду 36 тисяч франків, серію концертів у Франції, а згодом у Каліфорнії, а також великі надії на блискучу музичну кар'єру.

Після конкурсу в Парижі в американському консуляті відбулося прийняття в честь Ніни Боднар, на якому був присутній віцепрезидент ЗСА Джордж Буш. Він надзвичайно прихильно висловився про гру Ніни та відмітив, що вона своєю перемогою на конкурсі принесла гордість для ЗСА, бо це вперше американка дістала таку почесть за 36 років існування конкурсу.

Ніна Боднар народилась **в Сан Франсіско, Каліф., 20** років тому в українській **родині Юрія та Світлани** Боднарів, її дідусь і бабуня Олексій і Надія Коваленки, походять з Києва. Вже у чотирьохрічному віці вона навчалася гри на піяно у своєї матері, яка тепер провадить свою власну музичну студію у Санта Барбара, Каліф. Коли Ніні було шість років, вона почала вчитися гри на скрипці у професорів Лос Анджелесу, а згодом вчилася у Франції у відомого професора Францескатті та в Ню Йорку у відомой музичній школі **Джуллиярд у професора** Дороті ДіЛей.

Дж. А.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Однотижневий третій зчерги табір копаного м'яча УАСТ „Черник" Дітройт успішно закінчився турніром копаного м'яча трьох спортових осердків (молодших 10, 12, 14 і 16 років) в часі щорічного пікніку Т-ва, який відбувся 16-серпня ц.р. на оселі „Діброва". Учасники табору в кількості 48, в цьому числі 10 дівчат під проводом С.Літкевича, О. Мацілинського і Лесі Гнатюк, при вимріяній погоді провели свої найкращі дні року, доказом чого хай буде факт, що 30 учасників—це учасники двох попередніх таборів.

У загальному програма табору складалася з теорії і її практичного застосування у копаному м'чі й відбиванці та була поділена на три окремі сесії: 1) індивідуальні здібності; 2) групова сесія; 3) дружинова тактика..

Головним тренером копаного м'яча був В.Гречний (третій рік підряд), а йому асистентували брати Люпенці, усі активні змагуни І-ої дружини. Відбибанкова сесія працювала під проводом О.Мацілинського, а дівоча—Л.Гнатюк. У програму включено щоденні купелі в озері та перша допомога. Вечорами, крім таборового вогнику, на відміну від попередніх, у павільйоні „Діброви" відбулися сесії „нерв сакер ліг" та теоритичні виклади, які викладав В. Гречний, стипендист Оклендського університету. Адміністрацією табору та його підготовою займалося подружжя Шалаї, які присвятили багато енергії і часу, та тим запевнили повний успіх цьогорічного табору.

На закінчення табору всі учасники одержали посвідки відбуття табору, а вдячні учасники зі своєї власної ініціятиви обдарували китицями квітів п-і Блашкевич, яка вже третій рік безкорисно завідує таборовою кухнею та п-і Целюх, а членам команди табору—Л.Гнатюк, С.Літкевич, О.Мацілинському і Л.Крупякові вручили таблички вдячности. Цей жест наймолодших учасників був доказом не тільки технічного, але понад усе повного морального успіху табору, що було найкращою заплатою для тренерів і адміністрації. Бо вони не тільки присвятили багато особистого часу, енергії і, що найважливіше, пожертвували свій вакаційний час для добра нашої молоді. Вони в свій скромний спосіб вклали цеголку в дальше забезпечення існування українського спорту, що, в свою чергу, запевнить продовження існування української громади в діяспорі.

Управа УАСТ „Черник" висловлює щире спортове спасибі всім членам команди, тренерам, організаторам, учасникам та їхнім батькам за довір'я, та всім тим, що своєю ініціятивою та працею спричинилися до успішного відбуття цьогорічного табору.

У двох останніх днях табору, суботу і неділю, відбувся запляннований турнір копаного м'яча дружин хлопців у згаданому вже віці, в якому взяли участь, крім „Черника", дружини УАСТ „Львів" Клівленд та американські з Ромео, Мичиґен. Допис про цей турнір нашого кореспондента С.Маланчука вже поміщено у „Спортових Вістях". Суддювали в цьому турнірі (безкоштовно): В.Гнатчук та його син, М.Шумило і І.Никоряк. Всі вони —реєстровані судді Мичиґенської Ліґі. УАСТ „Черник" протягом 30-ти років існування в міру можливостей та зацікавлення старався проводити різноманітну діяльність.

І як доказ вперше цього року відбудеться індивідуальний турнір ґольфа за трофеї УНСоюзу. Турнір відбудеться в суботу, 26-го вересня ц.р., на Мейпл Лейнс. Після турніру буде спільна вечеря і роздача нагород. Вже є 40 зголошених учасників, реєстрація продовжується.

В.Кізима,
пресовий референт

Студент Року

Богдан Базилевський

Радісно читати в українських часописах, що український студент або студентка, вибиваються в науці на передове місце і за свої добрі успіхи дістають від американської школи вирізнення і признання.

Одним із таких визначних учеників був Богдан Базилевський, син Оксани і Юрія,який у народній школі Байтстону на закінчення шкільного — 1981 року, одержав відзначення „Студента Року".

Ця радісна подія, відбулася у шкільній авдиторії в присутності всіх батьків, директора школи і учителів. Богдана удекоровано медалею Коґресу, і він отримав ґратуляційного листа з Вашінгтону від конгресмена Меріо Віодді за його досягнення в науці. За таке високе відзначення ми, українці, мусимо, пишатися і побажати йому багато успіхів і витривалости в його дальшій праці, „щоб слава не пропала".

Богдан Базилевський є членом Українського Народного Союзу 214 -го Відділу.

Н. Н.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ
НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ
якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.